

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19, м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@necr.gov.ua, веб-сайт: www.necr.gov.ua

Щербатій Н. М.

foi+request-92863-19c90647@dostup.pravda.com.ua

Шановна Наталю Михайлівно!

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор), розглянула Ваше звернення від 22.09.2021 та в межах компетенції повідомляє.

Щодо припинення централізованого водопостачання та водовідведення

Згідно з частиною першою статті 16 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (далі – Закон про ЖКП) надання комунальних послуг здійснюються безперервно, крім часу перерв у випадках, передбачених цією статтею.

Водночас, частиною четвертою статті 26 Закону про ЖКП встановлено зокрема, що виконавець комунальної послуги (крім послуг з постачання та розподілу електричної енергії та природного газу) має право обмежити (припинити) надання відповідної комунальної послуги споживачу незалежно від обраної моделі організації договірних відносин у разі непогашення в повному обсязі заборгованості за спожиті комунальні послуги протягом 30 днів з дня отримання споживачем попередження від виконавця.

Щодо припинення постачання електричної енергії

Відповідно до абзацу першого частини першої статті 2 Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) правову основу функціонування ринку електричної енергії становлять Конституція України, цей Закон, закони України «Про альтернативні джерела енергії», «Про комбіноване виробництво теплової та електричної енергії (когенерацію) та використання скидного енергопотенціалу», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про природні монополії», «Про захист економічної конкуренції», «Про охорону навколишнього природного середовища», міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та інші акти законодавства України.

Відповідно до положень статті 1 Закону *електрична енергія* – енергія, що виробляється на об'єктах електроенергетики і є **товаром, призначеним для купівлі-продаж**; *електропостачальник* - суб'єкт господарювання, який здійснює продаж електричної енергії за договором постачання електричної енергії споживачу.

НКРЕКП

№ 12006/20.1/7-21 від 20.10.2021

Крім того, згідно з частиною третьою статті 58 Закону споживач зобов'язаний, зокрема, сплачувати за електричну енергію та надані йому послуги відповідно до укладених договорів.

На виконання вимог Закону 14.03.2018 прийняті, зокрема Правила роздрібного ринку електричної енергії, затверджені постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 312 (далі – ПРРЕЕ), що регулюють взаємовідносини, які виникають під час купівлі-продажу електричної енергії між електропостачальником та споживачем, а також їх взаємовідносини з іншими учасниками роздрібного ринку електричної енергії.

Так, відповідно до положень підпункту 2 пункту 7.5 розділу VII ПРРЕЕ у разі наявності заборгованості з оплати за спожиту електричну енергію відповідно до умов договору з електропостачальником, припинення повністю або частково постачання електричної енергії споживачу здійснюється за ініціативою електропостачальника за умови попередження споживача не пізніше ніж за 10 робочих днів до дня відключення.

Попередження про припинення повністю або частково постачання (розподілу або передачі) електричної енергії оформлюється після встановлення факту наявності підстав для вчинення вказаних дій та надається споживачу окремим письмовим повідомленням, у якому зазначаються підстава, дата і час, з якого електропостачання буде повністю або частково припинено, прізвище, ім'я, по батькові, підпис відповідальної особи, якою оформлено попередження.

Датою отримання таких попереджень буде вважатися дата їх особистого вручення, що підтверджується підписом одержувача та/або реєстрацією вхідної кореспонденції, або третій календарний день від дати отримання поштовим відділенням зв'язку, в якому обслуговується одержувач (у разі направлення поштою рекомендованим листом).

Якщо підставою для припинення постачання електричної енергії є заборгованість споживача перед відповідним учасником роздрібного ринку, у попередженні про припинення постачання електричної енергії додатково зазначається сума заборгованості за відповідним договором та період, за який ця заборгованість виникла.

Разом з цим, згідно з пунктом 4.24 розділу IV ПРРЕЕ у разі виникнення у споживача заборгованості з оплати за спожиту електричну енергію сторони за взаємною згодою укладають договір щодо реструктуризації заборгованості та оформлюють графік погашення заборгованості, який є додатком до договору.

Ураховуючи вищевикладене, у разі наявності у споживача заборгованості за спожиту електричну енергію, електропостачальник (ТОВ «Енера-Вінниця») має право ініціювати припинення постачання електричної енергії на об'єкт цього споживача.

Для уникнення припинення постачання електричної енергії споживач має право укласти з електропостачальником договір щодо реструктуризації наявної заборгованості та оформити графік погашення такої заборгованості.

Щодо припинення постачання природного газу

Відповідно до положень пункту 32 розділу III Правил постачання природного газу, затверджених постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2496 (далі – Правила), побутовий споживач зобов'язаний, зокрема забезпечувати своєчасну та повну оплату вартості природного газу згідно з умовами договору.

Відповідно до положень пункту 27 розділу III Правил якщо побутовий споживач не здійснив оплату за спожитий природний газ протягом десяти днів після строку, визначеного договором постачання природного газу, постачальник має право, з урахуванням положень пункту 25 цього розділу, здійснити заходи з припинення постачання природного газу споживачу шляхом направлення споживачу письмового повідомлення (з відміткою про вручення) з вимогою самостійно припинити споживання природного газу за рахунок перекриття запірною пристроєм перед газовим приладом та допустити представника постачальника за пред'явленням службового посвідчення на

об'єкт для пломбування запірних пристроїв, що має здійснюватися з дотриманням техніки безпеки. При цьому в повідомленні про припинення споживання природного газу постачальник має зазначити підстави та дату припинення газоспоживання, яка не може бути раніше ніж через три дні після дати отримання повідомлення.

Постачальник має право здійснити заходи з припинення газопостачання споживачу через залучення до цих робіт оператора газорозподільної системи (далі – Оператор ГРМ). Для цього постачальником має бути укладений з Оператором ГРМ договір на виконання робіт, пов'язаних з припиненням/обмеженням газопостачання споживачам (договір не вимагається у передбачених цими Правилами випадках припинення газопостачання, ініційованих через інформаційну платформу Оператора ГТС). За необхідності здійснення заходів з обмеження чи припинення газопостачання споживачу Оператором ГРМ (крім передбачених цими Правилами випадків припинення газопостачання, ініційованих через інформаційну платформу Оператора ГТС) постачальник надсилає Оператору ГРМ відповідне письмове повідомлення (з позначкою про вручення) про необхідність здійснення ним заходів з припинення/обмеження розподілу природного газу споживачу, копію якого надсилає споживачу (з позначкою про вручення), в якому повинен зазначити підстави припинення, дату та час, коли необхідно припинити розподіл природного газу на об'єкт споживача. У такому разі Оператор ГРМ відповідно до умов укладеного договору на виконання робіт, пов'язаних з припиненням/обмеженням газопостачання, здійснює в установленому порядку припинення розподілу природного газу на об'єкт споживача, після чого повідомляє про це постачальника.

Побутовий споживач, що має прострочену заборгованість перед постачальником за послуги з газопостачання, не має права протидіяти постачальнику та/або Оператору ГРМ у заходах із припинення газопостачання та на письмову вимогу постачальника має самостійно припинити власне газоспоживання.

Разом з цим, відповідно до положень глави 7 розділу VI Кодексу газотранспортної системи, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2493, Оператор ГРМ в установленому законодавством порядку має право припинити/обмежити газопостачання (розподіл природного газу) на об'єкт споживача (у тому числі побутового споживача) з дотриманням Правил безпеки систем газопостачання, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 15.05.2015 № 285, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 08.06.2015 № 674/27119, та нормативних документів, що визначають порядок обмеження/припинення природного газу, зокрема у випадку несвоечасної та/або неповної оплати послуг згідно з умовами договору розподілу природного газу, а також подання споживачем або його постачальником (який уклав з Оператором ГРМ договір на виконання робіт, пов'язаних з припиненням/обмеженням газопостачання споживачам) письмової заяви про припинення газопостачання.

У вищевказаних випадках, Оператор ГРМ має надіслати рекомендованим поштовим відправленням або надати з позначкою про вручення повідомлення про припинення газопостачання/розподілу природного газу побутовому споживачу не менше ніж за три доби до запланованої дати припинення газопостачання (розподілу природного газу). При цьому в повідомленні мають бути зазначені підстави та дата припинення газопостачання (розподілу природного газу) Оператором ГРМ.

Ураховуючи вищевикладене, Оператор ГРМ має право припиняти газопостачання споживачам у випадках, передбачених чинними нормативно-правовими актами.

Крім того повідомляємо, що відповідно до положень частини першої статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон про НКРЕКП) для

ефективного виконання завдань державного регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг Регулятор, зокрема, забезпечує захист прав та законних інтересів споживачів товарів (послуг), які виробляються (надаються) суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, розгляд звернень таких споживачів та врегулювання спорів, надання роз'яснень з питань застосування нормативно-правових актів Регулятора; здійснює моніторинг та аналіз ринків у сферах енергетики та комунальних послуг.

Положеннями Закону про НКРЕКП не передбачено здійснення Регулятором моніторингу кількості звернень (заяв, скарг), що надходять від побутових споживачів з питань припинення електропостачання та газопостачання побутовим споживачам у зв'язку із несвоечасною та/або неповною оплатою послуг.

Водночас зазначаємо, що ураховуючи норми пункту 3¹ розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)» припинення/зупинення надання житлово-комунальних послуг, у тому числі електро- та газопостачання, не здійснюється, якщо помешкання знаходиться в регіоні, в якому встановлено «червоний» рівень епідемічної небезпеки поширення коронавірусної хвороби (COVID-19), або від дня скасування «червоного» рівня не пройшло 30 днів.

З повагою
Член НКРЕКП

Олексій МАГДА